

Arthur Umbgrove
Paradise Village

2016
Uitgeverij XL
Zoetermeer

Hoofdstuk 1

Even een paar vragen vooraf:

Vindt u dat anderen te veel verdienen? Weet u wat het gemiddelde inkomen in Soedan is? Vindt u het onterecht dat sommige mensen een bonus van anderhalf miljoen euro ontvangen? Vindt u het oneerlijk dat er mensen zijn die op een vuilnisbelt leven?

Verdiept u zich in de materie voor u zich een oordeel vormt? Weet u wat *put opties* zijn? En achtergestelde obligaties? Derivaten? Laat u uw oordeel afhangen van anderen? Leest u recensies? Roddelt u veel?

Maakt u wel eens fouten? Vindt u dat als er fouten gemaakt zijn iemand de schuld móét krijgen? Als uw kinderen ruzie hebben, weet u dan wie er begonnen is? Als iemand uw tien jaar oude auto koopt en die gaat na twee jaar kapot, geeft u hem dan zijn geld terug? Bent u vaak jaloers? Vindt u zichzelf zielig?

Bent u volmaakt? Verwacht u van mij dat ik volmaakt ben?

De kap van onze auto is naar beneden, de middagzon brandt op mijn armen en benen. We zijn vergeten ons in te smeren, of liever, we hebben er een bloedhekel aan, dus we stellen het steeds uit. Je merkt het ook niet als je rijdt, maar als je even stilstaat weet je het weer:

je verbrandt levend op deze prairie.
'Je moet een petje opzetten,' zeg ik.
Thomas heeft een koptelefoon op. Hij hoort me niet.
Ik tik met mijn elleboog tegen zijn arm.
'Je moet een pet opzetten,' roep ik.
Hij kijkt me aan. Het is mijn gezicht, iedereen zegt het:
jullie zijn als twee druppels water.
'Ik denk dat iedereen in Amerika Prince wel kent,' zegt
hij, 'denk je niet?'
Ik knik.
'Je pet.'

Ik had me Californië anders voorgesteld: rijker, scho-
ner. De heuvels met dat gele helmgras en de groene
bomen gaan nog wel, maar verder: troep. Blikjes, be-
kers, wc-papier, prikkeldraad, verroeste reclamebor-
den, stukken autoband.
Om de dertig mijl een houten huisje ter grootte van
een stacaravan met een jeep ernaast. Elektriciteit op
houten palen. En weer die troep: een badkuip, een gas-
tank, een scheef hangende metalen postbus, stukken
golfplaat. Afrika. Maar ondertussen bij elke hut een
gerafelde vlag; vaderlandsliefde tegen wil en dank, voor
het strikt theoretische geval dat het ooit beter zal wor-
den, voor de onuitroeibare, maar voor deze mensen
volstrekt onbereikbare Amerikaanse droom.
I have a dream. Ja, wie niet?

Je zou kunnen zeggen dat ik op de vlucht ben, al klinkt dat wanhopiger dan het is. Maar toch, gepland was het niet. Als je mij twee weken geleden had gezegd dat ik nu met mijn zoon in een open Ford Mustang kriskras door Amerika aan het reizen zou zijn, had ik je voor gek verklaard.

Twee weken geleden zat ik nog de vergadering van de Raad van Bestuur voor, zoals iedere maandagochtend; ontspannen, af en toe licht dreigend, dan weer vergoeijkend en altijd in moordend tempo, zoals mijn leven al jaren gaat: tak, tak, tak, tak.

Twee weken geleden zat mijn zoon nog nietsvermoedend op de voorste rij van zijn klasje bij juf Wilma of juf Ingeborg of juf Lititea, ik ben de tel kwijt, tevergeefs zwoegend op zijn redactiesommen; steeds hopelozener bij iedere opgave die hij niet begreep; radelozer bij iedere goedbedoelde uitleg van de juf, om daarna met zijn vriendjes luid gillend, met zijn armen zwaaiend, als duikers die hoestend en proestend bovenkomen wegens zuurstofgebrek, het schoolplein op te rennen; een pauze lang verlost van alles wat hem naar beneden trok.

Ik probeer me de chronologie van gebeurtenissen voor de geest te halen, maar mijn geheugen schudt ze door elkaar. Alsof er geen volgorde was. Dus schrijf ik het op, ook al zijn het flarden, fragmenten. Ik moet alles op een rijtje zetten, al was het maar om te voorkomen

dat het nog verder door elkaar gaat lopen en er niets anders overblijft dan een brij, een fruitshake waarin de ingrediënten niet meer van elkaar te onderscheiden zijn. Kennelijk is dat een afleidingsmanoeuvre van het brein: pijnlijke herinneringen worden vermengd met niet pijnlijke; het gemiddelde is beter verteerbaar. Aanmaaklimonade, water.

Natuurlijk heb ik fouten gemaakt, maar laten we één ding vooropstellen: een financiële crisis is een natuurverschijnsel. Een aardbeving, een vulkaanuitbarsting, een overstroming, een tsunami. Iedereen weet dat het een keer gebeurt, maar niemand weet wanneer.

San Francisco kan over een minuut getroffen worden door een aardbeving, krachtiger dan die van 1906, toen er drieduizend mensen omkwamen. Maar het kan ook nog dertig jaar duren, of honderd jaar of tweehonderd. Is dat een reden om je haar te laten groeien en in een tipi op een bergtop te wachten op het einde der tijden? De afgelopen decennia is onze samenleving het waan-idee binnengedrongen dat je het noodlot buiten de deur kan houden, dat willekeur niet bestaat, dat je er recht op hebt dat jou niks overkomt.

Ik ben al dertig jaar niet meer in een kerk geweest, naar volle tevredenheid, maar één ding mis ik: de gedachte dat lijden bij het leven hoort. Mensen gaan niet meer naar de kerk omdat ze die gedachte niet kunnen ver-

dragen. Want ze vinden dat ze récht hebben op geluk, op gezondheid; dat ze récht hebben om hun vrouwen niet beschaamd te zien. En als dat toch gebeurt, moet iemand anders daar de schuld van krijgen: protestanten, homo's, Joden, bankiers.

Je kan het ook omdraaien: bankiers zijn de priesters van deze tijd, zij geven het lijden terug aan de mensen.

Ik weet niet precies wat de status is van mijn huwelijk. We zijn niet officieel uit elkaar, maar daar is alles mee gezegd.

Het laatste jaar zei Marise vaak dat ze een appartement ging kopen in Amsterdam of Antwerpen. Ze wilde iets van haarzelf, iets waar ze zich kon ontplooien. 'Alles is van jou,' riep ze regelmatig, 'ik wil mijn eigen ruimte. Ik wil iets zelf inrichten, rust. Niet de hele tijd rekening moeten houden met jou en Thomas.'

Het afgelopen jaar heeft ze internet afgestroopt naar appartementen. Ik vermoed dat het een groot deel van haar tijd in beslag nam, maar ik geloof tegelijkertijd niet dat ze echt weg wilde.

Het was een dreigement. En, belangrijker, het was voor haar een vlucht, een fantasie die haar hielp de tegenvallende werkelijkheid even te vergeten. Elke minuut die ze besteedde aan het zoeken naar een appartement, elk moment dat ze droomde van de inrichting, nieuwe stoelen, een nieuwe bank, de kleur op de muren, de

gordijnen, elke minuut die ze zichzelf zag lopen door Antwerpen of Barcelona met een stokbrood onder haar arm, was er uitzicht op een ander, beter leven. Als een trampolinespringer die bij iedere sprong even de sensatie voelt dat hij de zwaartekracht de baas kan. Ze wist ook wel dat ze het nooit over haar hart zou kunnen verkrijgen om Thomas alleen te laten, maar de fantasie verlichtte haar leven.

Dat leven was voor haar een soort catch 22, en ik begrijp het wel. Het lot van de moderne vrouw die gestudeerd heeft, dezelfde capaciteiten heeft als haar man, maar die uiteindelijk, met een gekmakende vanzelfsprekendheid, geacht wordt haar baan op te zeggen en voor de kinderen te gaan zorgen. Vrouwenonderdrukking anno nu.

Haar onvrede sijpelde door in elk woord, in elk gebaar, in elk te hard neergezet koffiekopje, in elke zucht door de telefoon als ik belde om te zeggen dat ik later kwam.

In die zin kwam mijn vlucht op het goede moment. Het was misschien niet het ideale scenario, maar het betekende wel verandering. Opluchting. Uitzicht op een nieuw leven. Misschien werd ik in haar stoutste dromen wel vermoord, wie weet.

We hebben afgesproken elkaar niet te bellen, tenzij er iets ernstigs gebeurt.

Marise wilde tijdens onze reis het liefst ook geen con-

tact met Thomas, omdat ze bang was dat ze daar iedere keer verdrietig van zou worden.

‘Dan moet ik steeds opnieuw afscheid van hem nemen en dat kan ik niet. Ik ga hem toch al vreselijk missen.’ Over mij repte ze met geen woord.

De weg is een stuk smaller dan daarnet; we volgen een riviertje dat een paar meter onder ons slingert.

Ik heb een halfuur geleden op goed geluk een afslag genomen; we rijden nu oostwaarts de bergen in. Behalve wat verkeersborden is er hier geen teken van beschaving meer. Af en toe komt ons een pick-uptruck tegemoet of een oplegger met boomstammen. Huizen zijn we nog niet tegengekomen.

We stijgen, ik merk het aan de automaat van de auto die regelmatig terug moet schakelen om geen snelheid te verliezen. En aan de benzinemeter, die in een halfuur tijd met een kwart is teruggelopen. Ik hoop dat we binnenkort een pomp tegenkomen.

Het is koeler. Loofbomen hebben plaatsgemaakt voor sparren. Af en toe, in een bocht, hebben we vrij uitzicht: het is bos zover het oog reikt. Voorlopig is er hier nog genoeg te kappen.

‘Ik wil naar een hotel,’ zegt Thomas. Hij hangt scheef in zijn stoel. Hij is moe; moe van het zitten, denk ik, of moe van het lawaai dat snoeihard het beetje kitscherige interieur van onze auto binnenkomt; of moe van

het niet weten wat de eindbestemming is, moe van de eindeloze spelletjes die hij op zijn iPod speelt, moe van zichzelf, moe van mij.

‘We zitten al zes uur in de auto.’

‘Vier.’

‘Ik heb hoofdpijn.’

Hij heeft vaak hoofdpijn. Te vaak. Bijna elke middag als hij uit school komt. We hebben zijn bloeddruk en zijn bloedwaarden laten nakijken, zijn hoofd, zijn nieren en zijn hart. Het is allemaal perfect. En toch heeft hij hoofdpijn.

‘Je moet je pet op doen.’

‘Helpt toch niks.’

‘Over zeventien mijl is er een dorpje.’

Hij veert op. ‘Hoe lang is zeventien mijl?’

‘Ongeveer zevenentwintig kilometer.’

‘Hoelang duurt dat?’

Ik vraag me af hoe dat later moet als je niet kunt rekenen.

‘Een halfuurtje nog, denk ik.’

Hij laat zich weer in zijn stoel vallen.

‘Jezus, zo lang?’

‘Een halfuur is niet lang.’

‘Hoelang?’

‘Van ons huis naar oma.’

‘Op de fiets of met de auto?’

Hoofdstuk 2

Er is één motel in Weaverville: het Red Hill Cabin Motel. Het is een verzameling roodgeschilderde houten barakken. De receptie bevindt zich in het woonhuis van de eigenares; een hippie van een jaar of zeventig; het is een plank achter de voordeur die je kan opklappen. Er staan stenen olifantjes in verschillende kleuren.

Onze *cabin* heeft houten wanden, en grijze vloerbedekking, en er staan twee bedden met blauwe spreien, een donkerbruin koelkastje met daarbovenop een magnetron, een tafel met twee stoelen, en een kast. Boven de bedden hangen schilderijtjes met afbeeldingen van rotsen en zee.

Thomas laat zich op een van de bedden vallen en pakt zijn iPod.

‘Waar is het bad?’ vraagt hij.

‘Dat hebben we niet.’

‘Wifi?’

‘Ik denk het niet.’

‘Tv?’

‘Zie jij hem?’

Hij zucht.

‘Hoelang blijven we hier?’

‘Geen idee.’